

תולדות המיוזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

המיוזיקל

מאפייני הז'אנר -

שירים במקום דיאלוג – המאפיין הראשי הוא שהדמויות במקום לדבר דיאלוג הם שרות. לפעמים השירים הם דיאלוג מושר בין שתי דמויות. לפעמים זהו שיר המבטא את הרגשות והתחושות של הדמות מול הקהל.

אמריקאיות – עיסוק בהווה האמריקאית (החלום האמריקאי, ארץ המהגרים, שוויון הזדמנויות, חופש, דמוקרטיה וכדומה...). לפעמים הקשר האמריקאי הוא סמלי ולפעמים ישיר אך תמיד מורגש המסר הפטריוטי או של ערכי ארה"ב. בעיקרון הז'אנר הנו אמריקאי. סרטים מוסיקאליים מהודו, מצריים, תורכיה אינם נכללים בקטגוריה של מיוזיקל אלא לכל ארץ יש אפיון של סרטים משלה. היו מספר סרטים מוסיקאליים באירופה אך מספרם מועט יחסית והם תמיד חרגו על חוקי הז'אנר האמריקאים. כמו המערבון וסרטי הפשע (גנגסטרים) הז'אנר התחזק בשנות השלושים כחלק משיטת הז'אנרים שנקטו בה האולפנים.

תפאורה מרשימה וצבעונית – התפאורה בד"כ היא מושקעת וההפקה מרשימה וגדולה. הז'אנר בסרטיו מראה מקומות מהודרים ומגוונים. המיוזיקל נדעים בגרנדיוזיות שלהן. הכל חייב להיות מרשים וגדול חלק זה היווה מוקד משיכה חשוב לצופים ולפעמים הווה אופנה חדשה. כחלק מתעמולה אמריקאית התפאורה הענקית משקפת את השפעה שהוליווד רוצה להקרין לצופיה.

ריקודים ססגוניים – הכוריאוגרפיה של הריקודים הוא חלק בלתי נפרד מהבימוי, בחלק מהסרטים הכוריאוגרף הוא הבמאי או במאי שותף. זוויות הצילום נבנות בעקבות הכוריאוגרפיה ובשיתוף ליצירת אפקט ריקוד מרשים שלא יכול להינתן על במה רגילה. הריקודים מהווים חלק חשוב ובלתי נפרד מהשירה כמו בבגדים גם ריקודים מסוימים יצרו אופנות ריקוד שונות. בד"כ ישנם הגיבורים וקבוצה של רקדנים מאחוריהם, כמו התפאורה הכל נראה גדול ועצום ומשפיע על הרגש של הצופה.

סוף טוב – בד"כ הסוף הוא טוב והכל בא על מקומו בשלום. בד"כ המיוזיקל הם קומדיות רומנטיות ולכן הסוף צפוי. הצופה האמריקאי הממוצע הבא לראות את המיוזיקל רוצה את הסוף הידוע מראש כדי להרגיש בטוח כמו שהוא מצפה לתפאורה הגדולה לריקודים ההמוניים, ולקטעי שירה מרגשים.

סיפור מלודרמטי – הסיפורים במיוזיקל הם בד"כ מלודרמטיים כדי להצדיק את השירה. במקום קטעי בכי, צעקות, ויצרים השירים מבטאים את הרגשות העזים ומתנים ביטוי שונה ממלודרמה רגילה. כמו שנאמר קודם כדי להביא סיפור מרגש וגדול על הרח האמריקאית הסיפור המלודרמטי הוא המתאים ביותר והמשפיע ביותר על הצופה.

תולדות המיוזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

שיקאגו / רוב מארשל (2002) – סיפורה של חוקסי הארט (רנה זלווגר) הרצחת את מאהבה ברגע שחצה לעזוב אותה ובכלא היא מתחברת לזמרת רוצחת אחרת ולמה קלי (קתרין זיטה ג'ונס) שמנסה להתחרות בה. בעזרת עורך דין בילי פלין (ריצ'ארד גיר) היא יוצאת מהכלא ופותחת בהופעה משותפת עם ולמה.

שירים במקום דיאלוג – ישנם דיאלוגים אך בכל קטע רגשי מתחיל שיר בו הדמות מבטאת את רגשותיה במקום במונולוג.

אמריקאיות – הסיפור מספר את סיפון של שתי רוצחות שיצאו נקיות מהמשפט לאחר שחבר המושבעים שפט אותן לזכות. המחזמר על ברודוויי היה מאוד ציני והיה מאוד ביקורתי כלפי התקשורת והמשפט האמריקאי אך במיוזיקל העכשווי ריכזו את הביקורתיות הזאת שאמנם נשארה ברוכה אך מעודנת יותר. הסיפור עוסק באחד הפרשיות שאירעו בשיקגו בשנות העשרים ובסוף יש חיבור מחדש על החלום האמריקאי וראיה שהמצב זה לא יחזור עוד.

תפאורה מרשימה וצבעונית – התפאורה מושקעת וזוהרת, הכלא שהופך לבמה, בהמ"ש שהופך לקרקס והבמה המוארת בסוף יוצרים סרט עשיר ומרהיב.

ריקודים ססגוניים – הכריזמטיות של הריקודים חוזרת למיוזיקל של שנות השלושים והחמישים הדגש על הזוויות והריקוד מראה את המגוון של הרקדנים ושתי השחקניות הראשיות זלווגר וזיטה ג'ונס.

סוף טוב – הסוף הוא ציני אבל טוב הן משתחררות מהכלא וחוזרות לבמה.

סיפור מלודרמטי – הסיפור הוא סיפור מלודרמטי על רציחות ובגידות וניסיון להשתחרר מעונש מוות.

תולדות המיוזיקל –

זמר הג'אז / אלן קרוסלנד (1927) – הסרט המדבר הראשון. האחים וורנר השקיעו רבות כדי לצר את ההקלטה שתאפשר לשחקן לדבר ולקבל לשמוע בסיכון את דיבורו. זמר הג'אז אינו מדבר כולו, הוא בעצם סרט אילם, כאשר בחלקים של השירה הקול מסוכן. המשפט הידוע מהסרט הוא: "חכו עוד לא שמעתם כלום." – המסמל את המעבר לתקופה חדשה. הסרט הוא אבי סרט המיוזיקל, הוא בנה את היסודות לכל הז'אנר. אמנם חלקים מהמאפיינים הטוהרים עדיין אינם שם אבל הוא מהווה את הולדת הז'אנר שהתאפשר אך ורק בזכות כניסת הסאונד לקולנוע.

תולדות המיוזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

שנות השלושים והארבעים – בניית הז'אנר, השפה הויזואלית של המיוזיקל. בעקבות, זמר הג'אז מתחילים לצור סרטים מוזיקאליים. בסבי ברקלי הוא הכוריאוגרף המוכר ביותר ששיתף פעולה עם במאים רבים והיה לאבי הכוריאוגרפיה של המיוזיקל. שימוש בזווית "מבט ציפור" ויצירת צורות גיאומטריות בעזרת הרקדנים והרקדניות. הסיפורים הם סיפורים נאיביים, כאשר השירים הם ליווי לסיפור באופן רגשי ובאופן צורני באמצעות זוויות הצילום.

יש לזכור כי מדובר בתקופת השפל הכלכלי בארה"ב ומלחמת העולם השנייה האמריקאים הולכים לקולנוע כדי לא לחשוב על תלאות היום ומחפשים להימלט לעולם פנטסטי של תפאורה ענקית, ריקודים, שירה, סיפור רומנטי מלודרמטי עם סוף טוב ורוח אמריקאית. תקופה זו שמהווה את תור הזהב של הוליווד (להזכירם כי זאת התקופה שבה פעל קוד הייז) היוותה את הבסיס לחוקי הז'אנר ולקלאסיקות שיצטטו עשורים יותר מאוחר.

רחוב 42 / ליד בייקון (1933) – סיפור הפקתו של מחזמר בברודווי

כאשר המפיק (וורנר בקסטר) לוקח בהשראה את בריאותו הרופפת, מממן עשיר (ג'ורג' ברנט) חצה בשחקנית הראשית (בבה דניאלס) אשר שוברת את הרגל והחליפה (חבי קלר) מקבלת את התהילה. כוריאוגרפיה של בסבי ברקלי

יוצרת את השפה הקולנועית של הז'אנר. רחוב 42 נחשב המיוזיקל שביסס את חוקי הז'אנר חשיבותו אינה נופלת מזמר הג'אז. הצלחתו של הסרט הניבה גל שלם של סרטים מוזיקאליים שניסו לחקות את הצלחת הסרט. המסר האמריקאי של ההצלחה בברודווי מבטאת את החלום האמריקאי בכל הדור.

הקוסם מארץ עוץ / ויקטור פלמינג (1939) –

עיבוד לספרו של פרנק באום. סיפורה של דורותי (ג'ודי גרלנד) אשר בעקבות סופה מגיעה לארץ עוץ ועוברת הרפתקאות בדרך לפגוש את הקוסם שיחזיר אותה הביתה. אחד מהמיוזיקל

הקלאסיים אשר עיצב ברקלי בריקוד. הסרט הקלאסי ביסס את מעמדו הן בגלל העיצוב המושקע ושלל הצבעים, והן בעיבודו של סיפור אגדה אמריקאי מקורי. המסר של "אין כמו בבית" שיקף את העמדה האמריקאית בזמן מלחמת העולם השנייה. כדי שלחיילים יהיה למה להילחם ולכן לחזור הסרט היה ביטוי מדויק להלך הרוח בתקופתו. בנוסף לכך כל מרכיבי האגדה ההופכים את הסרט לעל זמני ממשיכים לגרום לו להיות מהמיוזיקל האהובים ביותר.

ינקי דודל דנדי / מייקל קורטיז (1942) – סיפור חייו של ג'ורג' מ. כהן (ג'יימס קגני) מילד שהיה מציג עם משפחתו בוודוויל עד להפקותיו שכתב את השירים, ביי, שר ושיחק. שוב סיפור החלום האמריקאי שבה לידי ביטוי גם בשם.

תולדות המיזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

שנות החמישים – שליטת קוד הייז ותור הזהב של הוליווד יצירות אסכפיסטיות וקלאסיות בז'אנר. הסרטים הם הקלאסיקות המוכחות ביותר בז'אנר, לאחר שהשפה של הז'אנר נבנתה. בעידן של פארמיה בארה"ב הסרטים היו מקלט לעולם אחר והמיזיקל נהפך לז'אנר מרשים וגדול עליות ההפקה גדלו וההפקות היו גדולות כדי ליצור עולמות אחרים. הצבע היה אלמנט חשוב והווה מרכיב חיוני במשיכת הקהל. כמו כן זוהי התקופה בה שיחקו ענקי הז'אנר כג'ין קלי, פרד אסטר, ג'ינג'ר רוג'רס, פרנק סינטרה, מרלין מונרו, דין מרטין, ג'ודי גרלנד, דני קיי ועוד...

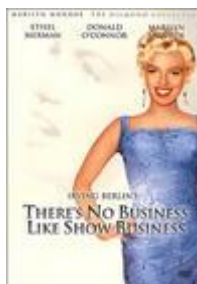
שיר אשיר בגשם / ג'ין קלי סטנלי דון (1952) – סיפורם של זוג מוזיקאים דון לוקווד (ג'ין קלי) וקוסמו גראון (דונאלד אוקונר) המתחילים להיכנס לעסקי הסרטים והופכים לכוכבים בעידן הסרט האילם כאשר הסאונד מגיע לקולנוע ומשנה את עסקי הסרטים. הסרט מראה את

המעבר מהקולנוע האילם לקולנוע המדבר דרך שימוש במיזיקל וסיפור אהבתם של לוקווד וקאטי סלדון (דבי ריינולדס) מאחורי הקלעים עד להצהרתם באיחוע הפתיחה לסרט חדש של לוקווד. הסרט נחשב למיזיקל של כל הזמנים. בעיקר בגלל התעסקותו בעשייה הקולנועית והיבטים על התהליך שעבר על הוליווד. שוב המסר האמריקאי שגם האדם הפשוט אך המוכשר יכול להצליח אם רק ירצה. הסרט משולב בקטעי ריקוד וירטואוזים במיוחד. "הצחק אותם" ששר דונלד אוקונר בזמן שהוא רץ על קירות מטפס על ספה ומשתולל, הקטע הבדיוני שג'ין קלי נמצא במין תפאורה של בחזיון. הסרט משלב את המלודרמה של השחקנית המתחילה המושפלת ומדובבת את הכוכבת ואהבתה לשחקן הראשי מול רצונת האולפנים והכוכבת בפרסום ותהילה. כשמסביב הכל מעוטר בשירים ותפאורות ענק.

הנס כריסטיאן הנדרסן / צארלס יודור (1952) – סיפור חייו הבדיוני של הנס כריסטיאן הנדרסן (דני קיי). אנדרסן עוזב את כפרו לעיר הבירה קופנהגן כדי להרוויח כסף ושם מתאהב ברקדנית נשואה לה הוא כותב את בת הים הקטנה. דני קיי שהיה כבר סוכן גדול של מיזיקל מייצר מלודרמה על הסופר הביישן המאוהב ברקדנית צמרת שלא מתייחסת אליו. דווקא השילוב של העדינות והקומיות של קיי במשחקו נתנו לסרט את הממד הקלאסי. כמו כן שוב מדובר על החלום האמריקאי שהוא רוצה להיות סופר ומצליח בכך, בשילוב של תפאורות ענק באופרה, בניית קופנהגן שלמה באולפן.

אין כמו עסקי השעשועים / וולט לאנג (1954) – מולי (את'ל מרמן) וטים (דונלד אוקונר) הם זוג מושלם עד שמגיעה ויקי (מרלין מונרו) והורסת את חיי המשפחה. שוב מיזיקל שבה להראות את גדולתה של הוליווד בתפאורות ענק ריקודים צבע והכוכבת – מרלין מונרו. קשה לדעת מה הביא את הצופים לראות את הסרט האם העלילה טיבה של הסרט או הכוכבת המפתה את הגבר מאישתו. אך כמובן הכל נגמר בטוב וסוף טוב הכל טוב.

תולדות המיוזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

שנות השישים – ראייה מפוקחת יותר על המציאות ורצון ליצור אחווה ורעות בין בני האדם בזמן שארה"ב עוברת משברים: משבר הטילים בקובה, רצח קנדי, רצח מרטין לותר קינג והמלחמה של קבוצות מיעוט מופלות (נשים, שחורים, אספנים, וכו'...). הסיפורים הופכים להיות קשים למרות השירים והאווירה המחויכת לרב, יש זרם אפל שמשתלט על הסרט. הסוף בסרטים משתנה ואינו סוף טוב, או סוף טרגי או פתוח. שנות השישים והשבעים מהווים את השינוי שעובר על ארה"ב ובכך גם משפיע על הז'אנר.

סיפור הפרברים / חברט וויז וג'רום רובינס (1961) – סיפור אהבתם הבלתי אפשרית של טוני (ריצ'ארד ביימר) ומריה (נטלי ווד) על רקע השכונה המקוטבת במנהטן. כל אחד מבני הזוג שייך למגזר אחר שמונע מהם להיות יחדיו עד לסוף הטרגי הבלתי נמנע. – סרט המיוזיקל הראשון שנגמר בטרגדיה. הכוריאוגרף – במאי רובינס יצר סגנון ריקוד שונה ומקורי שהפך לאבן דרך בסגנון המיוזיקל כמו המוזיקה של

לאונרד ברנשטיין ששילבה בין ג'אז לבין מוזיקה סימפונית בהשפעת גרשווין. אמנם הגיבור מת בסוף הסרט אולם ישנה תקווה לשלום ואחוה בין שתי הקבוצות השונות, הרצח הנורא הביא להדברות ולראיה אחרת אחד את השני. המוזיקה המחוספסת יותר פתחה את הז'אנר בפני סגנונות אחרים מהמוכר. הכוריאוגרפיה שהשתמשה המוזיקה זאת מהווה תפנית במבט על סגנון הריקוד של המיוזיקל. השפעתה הג'אזית של הסרט מלווה עד היום את התפיסת המיוזיקל.

צילי המוזיקה / חברט וויז (1965) – מריה (ג'ולי אנדרוז) היא נזירה מפוזרת הנשלחת מהמנזר

שלה להיות מטפלת במשפחת פון-טראמפ שלה שבעה ילדים ואב קפדן (פלמר). מריה משמשת תחליף אם לאם שנפטרה ומתאהבת באב שמתחיל להשתחרר במפגשו אתה. כל הסיפור הוא על רקע עליית הנאצים באוסטריה ובריחת המשפחה משם. הסרט מהווה ציון דרך חשוב כאחד המיוזיקל הקלאסיים האחרונים. הריקודים, התפאורות, המלודרמה ישתנו מאוחר יותר. גם במיוזיקל זה ניתן לראות את השפעת המצב

בארה"ב כדי להגיע לרוח האמריקאית ולמסר השלום והאחוה נזקקו התסריטאים למקם את הסרט בזלצבורג שבאוסטריה ערב פלישת הנאצים. הכנסת האיום הנאצי על המשפחה מוסרית שאינה רואה בהם אוסטריים אמיתיים (ההשוואה לאמריקאים מתבקשת) והם מחליטים להימלט. השימוש ברוע המוחלט (שלטון נאצי) מציבה את המשפחה בצד הטוב המוחלט ובכך האמריקאים (לאחר רצח קנדי והתחלת ההסתבכות בוויאטנם) יכולים להזדהות ולהרגיש טוב עם עצמם. האזכור של מלחמת העולם השנייה אינו מקרי והוא בה כהשוואה מוסוות למלחמת וויאטנם.

אוליבר / קרול ריד (1968) – עיבוד מוזיקלי לספרו של צ'ארלס דיקנס "אוליבר טוויסט". אוליבר (מארק לסטר) הוא יתום הבורח מבית היתומים ומצטרף וחבורת כייסים בהנהגתו של פייגין הזקן (רון מודי). לאחר שנתפס הוא מאומץ ע"י דודו שאים יודע שאוליבר אחיינו. הכייסים אינם מרפים מאוליבר וגוררים אותו חזרה עד לתפיסתם ע"י המשטרה וחזרתו של אוליבר לחיק משפחתו. אמנם הסוף הוא טוב אבל הרע האמיתי פייגין עדיין משוטט ברחוב

חופשי והסרט מראה צד מאוד אפל. בכדי לא להיות ישירים העלילה הלונדונית של סוף המאה ה-19 מאפשרת לצופה האמריקאי לא לראות את עצמו שם אבל להזדהות בהרגשה של הילד היתום התמים הנקלע לתסבוכות שלא באשמתו. כמובן מלווה בשירים ססגוניים ותפאורות ענק הסרט משרה אווירה של אסכפיזם כשבדלת האחורית הוא מכניס את האווירה הכבדה האופפת את ארה"ב.

שנות השבעים – עידן השבר בחברה האמריקאית בעקבות מלחמת ויאטנם ופרשת ווטרגייט וודסטוק והמהפכה המינית. המיוזיקל כבר לא משמשים כבריחה לעולם אחר. ישנה ביקורת חריפה

תולדות המיזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

והזרם האפל הופך לעיקר העלילה. הז'אנר הופך ומקבל צורות אחרות ונושאים שונים שלא טופלו עד כה בז'אנר. שחקנים עם קול מיוחד ולא הרמוני (סוזאן סרנדון במופע האיימים של רוקי) ושימוש בלהקת רוק (המי בסרט טומי). המיניות שהייתה אחד הנושאים המדוברים ביותר בארה"ב (נוער הפרחים – אהבה חופשית) מול רצון הקהל בסרטים שונים – הצלחתם של מרטין סקורסזה (נהג מונית) ופרנסיס פורד קופולה (הסנדק) בשימוש בסרטים שונים משנראו ועם אלימות גואה השפיעו על הז'אנר. מקובל לסכם שהזרם של המיזיקל נעצר באמצע שנות השישים, אולם הסרטים שבז'אנר שבאו לאחר מכן מהווים תפנית שונה ומעניינת שבאה כביקורת לאותם סרטים שנחשבו קלאסיים.

כנר על הגג / נורמן ג'ויסון (1971) – סיפורו של טוביה החולב (חיים טופול)

הרוצה לחתן את בתו אולם כל אחת מהן רוצה להתחתן עם אדם שלא מוצא חן בעיניו. בין כל הקשיים של עיירה פולנית בסוף המאה ה-19 נוספים הגירוש של הפריץ והעקירה למקום לא ידוע. סיפור חייהם הלא פשוט של היהודים בעיירות בפולין של סוף המאה ה-19. התרבות היהודית – יידישית של ארה"ב לפתע מקבלת ביטוי בסרט המתאר את החוויות הקשות שעברו על היהודים בעקבות הפוגרומים של הקוזקים ברוסיה של המאה ה-19.

השחקן הישראלי טופול מגלם את היהודי הנודד הגלותי כפי שנהוג לראות את היהודים. הסרט מאמת את האב הדתי עם המסורת ועם התחלפות הדור ודעותיו החילוניות. לאמריקאי קל לראות את היהודי הרוסי הגלותי נאבק בילדיו שימשיכו את המסורת ולראות בו דמות פתטית שלא קשובה להלכי הזמן, אולם כשיגיע אליהם הביתה בסרט "שיער" עם אותו מסר תתעורר תגובה נסערת. המוזיקה מושפעת מהמוזיקה הקלייזמרית והריקודים החסידיים. שוב תפאורות ענק המשחזרות את הכפר הגלותי ברוסיה.

קברט / בוב פוסי (1972) – בריאן רוברטס (מייקל יורק) מגיע לברלין לקבל מוזה בכתיבת ספרו. הוא שוכר דירה בה מתגורר זמרת קברט סאלי בואל (לייזה מינלי) ומתפתח רומן לא ברוך ביניהם. על רקע הקברט ועליית הנאצים לשלטון מתרחשת העלילה עד לעזיבתו של רוברטס את ברלין לתמיד. ביקורת חריפה על החברה הגרמנית ברפובליקת ויימאר שניתנת לתרגום כביקורת חברתית חריפה על החברה בכלל והאמריקאית בפרט.

הסרט מיקם את לייזה מינלי ביתה של ג'ודי גרלנד ככוכבת ענק. בשחזור ברלין לפני עליית הנאצים וקטעי קברט נתן בוב פוסי את האווירה התרבותית מוזיקאלית ואופנתית של ברלין דאז. בוב פוסי נחשב לאחד ממחדשי הז'אנר דרך סגנון ריקודו. פוסי שהיה רקדן הפך לכוריאוגרף ועיצב סגנון ריקוד המזוהה עמו. קברט הוא סרטו השני לאחר "צ'רטי המתוקה" שהיה סרט מאוד שונה. הסרט בניגוד לכל הסרטים הקודמים מושר רק בקטעים הגיוניים כמופע על במה או כהופעה ספונטנית. סגנון זה יתרחב, מכיוון שהקהל מאס בסרטים שמעוותים את המציאות. לכן החלו להופיע מיזיקל כאשר השירה היא הגיונית ולא המצאה תסריטאית.

תולדות המיוזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

מופע האימים של רוקי / ג'ים שרמן (1975) – ג'נט (סוזאן סרנדון) ובראד (בארי ווסטרוויק) זוג טרי נתקע בטעות ליד אחוזתו של דוקטור פרנק אן פורטר (טים קארי) ונכנס לעולמו הפרוורטי. הם עוברים מסכת התעללויות של חבורת המופרעים בטיירה עד לחיסולו של הדוקטור המתגלה כחייזר בידי חייזרים בני עמו.

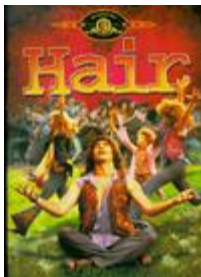
מבחינה מוזיקאלית קשה לסווג את הסרט הסרט חורג מכל סדר או מוסכמה כלשהיא. כמטרה הסרט מתריס על החד גוניות של האדם ומבקש לחפש מושג רחב יותר וחופשי יותר. מבחינת הצילום, עוצב הדמויות המוזיקה התפאורה והתסריט זהו סרט חריג ביותר, שעד היום בעל מערצים רבים. הסרט הפך לקאלט – סרט פולחן. ניתן לראות שרק בארה"ב של שנות השבעים הפרועות נתן לעשות סרט כה יוצא דופן בהוליווד. היוצרים נצלו את חלון ההזדמנויות הזה ויצרו סרט שנחשב כציון דרך בגלל מוזריותו והשוני שבו.

כל הג'אז / בוב פוסי (1979) – הבמאי ג'וזף גידעון (רוי שניידר) מסומם ואלכוהוליסט בוגד באישתו ומנסה לביים סרט ומחזמר במקביל. לאחר שמתמוטט הוא מאושפז ושם מתחילות הזיות על סוף חייו ותכליתם שפוספסה.

שיער / מילוש פורמן (1979) – סיפורו של קלוד (ג'ון סבאג') הרוצה להתגייס לצבא הלוחם בויאטנאם אולם הוא פוגש בחבורה של היפים בהנהגתו של ברגר (טריט וויליאמס) שסוחפים אותו להרפתקאות שונות. קלוד מחליט להתגייס אולם כשהחבורה באה לבקר אותו בטעות ברגר מתחלף עם קלוד ונשלח לוויאטנאם שם הוא מוצא את מותו.

"שיער" ו"כל הג'אז הזה", שנעשו באותה שנה מהווים שינוי בתפיסה של המיוזיקל. הסרטים אינם

אסכפיסטים ואינם נגמרים בסוף טוב, בשניהם הגיבור מת בסוף ומשאיר את הצופים המומים ומתוסכלים. הסרטים משקפים מרירות וכעס על הנעשה בארה"ב ב"שיער" ברמה הפוליטית ארצית, וב"כל הג'אז" ברמה האנושית הפרטית. בשניהם יש התייחסות לז'אנר המחזמר בברודוויי. "שיער" שהיה מחזמר מצליח עשה סנסציות על הבמה בזמן מלחמת ויאטנאם. ובוב פוסי הבמאי של "כל הג'אז" לקח את שיר הנושא של המחזמר שביים "שיקאגו" והפך אותו לשם הסרט השלישי שלו. הביקורת שהייתה תמיד מרומזת במיוזיקל

מקבלת תפנית והופכת להיות מוחצנת ובשנות השמונים היא תגבר, אך פורצי הדרך היו שני המיוזיקלים הנ"ל. גם ברמת הכריאוגרפיה נוצר שינוי כאשר בוב פוסי כריאוגרף בעצמו יוצר קטעי ריקוד שונים שלא נראו עד אז, במקביל יוצרת הכריאוגרפית טווילה ת'ארפ של "שיער" סגנון ריקוד שונה ולא מקובל.

תולדות המיזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

שנות השמונים – עידן הפוסטמודרניזם. הז'אנר מביט לאחור למיזיקל הקלאסיים ומתייחס אליהם בראייה עכשווית. אם בשנות השבעים הז'אנר מקבל תפנית, הרי שבשנות השמונים הסיפורים נהיים אישיים יותר ואפלים יותר. בשנות השבעים כבר שברו את הז'אנר ונתנו שינויים, כך שבשנות השמונים נשאר לצור מיזיקל על נושאים חדשים עם שחקנים חדשים ואחרים בצורה חתרנית לז'אנר עצמו. השינוי הוא בקונטציות החדשות לשירים מוכרים באחים בלוז והחומה, ועיבוד אפלולי לחנות קטנה ומטריפה. הז'אנר אינו מאוד פופולארי ומעט מאוד סרטים בז'אנר מופצים ונוצרים. רק לקראת שנת אלפיים הוא חוזר עם מולאן רז ושיקאגו. חשוב לדעת כי שנות השמונים מאופיינות בשלטון השמרני של רונלד רייגן מי שהיה שחקן בהוליווד. השלטון הרפובליקני בארה"ב עוצר את הגל המחאתי שנוצר בשנות השישים וקיבל תנופה בשנות השבעים. כל אחד מתרכז בעצמו ועידן המלחמה הקרה בין בריה"מ לארה"ב עובר למלחמה על החלל ויוזמות שלום. הפערים בארה"ב עדיין רבים אך הקהל שקיבל יוצרים חדשניים ושונים בשנות השבעים חצה לראות אפקטים (מלחמת הכוכבים, אי.טי, רמבו, רוקי) והמיזיקל אינו מאפשר זאת.

פוסטמודרניזם – הכוונה לזרם שהתפתח בשנות השמונים ובא לומר שהמודרניות (החידוש, השינוי) אינם אפשריים עוד. אין מקום למקורות מכיוון שהכל כבר נעשה. המקורות הנה בסדר הדברים או בארגון המחודש הנותן משמעות חדשה ליצירה. בתחום הקולנוע הדבר מתבטא בחוסר ניסיון לצור סרט מקורי אלא להשתמש בסרטים הקודמים כבסיס ועליהם לבנות משהו חדש דרך שימוש בסמלים, מנגינות, תסריטים, דמויות מוכרים. המחוות הקולנועיות הופכות ליותר ויותר שכיחות, אולם היוצר העכשווי מנסה לתת מסר אחר כשהוא משתמש ביצירה הקדומה יותר.

האחים בלוז/ ג'ון לנדיס (1981) – סיפורם של ג'ק (ג'ון בלושי) ואלווד (דן אקרייד) בלוז הרוצים

להקים מחדש את להקת "האחים בלוז". במסעם הם פוגשים אנשים שונים ומשונים ונתקלים בכל הבעיות האפשריות על לכניסתם לכלא של כל הלהקה. פארודיה מטורפת על חיי העליבות בשכונת העוני. הסרט מלווה במוטיבים דתיים ושירי נשמה. הסרט עוסק בעלובי החיים של שיקאגו ובכך הוא מעורר סימפטיה. המוזיקה האהובה והכנסת יוצרים מוכרים (ריי צארלס, אריתה פרנקלין, קאב קלוואי, ג'יימס בראון ועוד..) עזרה בהפצת הסרט והפיכתו לקאלט. בדומה למופע האיימים של רוקי גם האחים בלוז יותר עיוותים והורס כל דבר בדרך. אין הגיון ברוח בתסריט והסרט עוסק בשני גנבים קטנים הרוצים להציל בית יתומים. העובדה האחרונה היא המאפשרת לנט לסמפט אותם ולהרשות להם להחס מעל למאה מכונות משטרה במרדף שעד מטריקס רלודד היה מרדף המכונות הגדול בהיסטוריה. הסרט שם ללעג את יוצרי הבלוקבאסטרס (שוברי הקופות) בהופעות קצרות של סטיבן שפילברג, קרי פישר (כוכבת מלחמת הכוכבים) והדוגמנית טוויגי.

תולדות המיזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

החומה / אלן פרקר (1982) – עיבוד אנימציה לתקליטם של חברי ה"פינק פלוייד". פינק (בוב גלדולף) הוא כוכב רוק אשר עבר תלאות בחייו שגרמו לו לבנות סביבו חומה והוא רק בסוף הסרט פורץ אותה. כתב האשמה חריף על החברה המגדלת את הנוער לאלימות בלי רגשות. הסרט מיועד להקל המעריצים של פינק פלוייד והפך גם הוא לסרט קאלט. המוזיקה שכבר הולחנה מראש

הוסרטה בחלקים כאנימציה כדי לבהיר את המסר האנטי ממסדי ובחלקים כסרט על חייו של זמר רוק. הסרט נחשב לאבן דרך בסרטים המחאתיים וגידל דור שלם של נוער שלא רוצה שילמדו אותו "כאילו הוא עוד לבנה בחומה". הסרט הקורא לאינדיבידואליזם יכל להיווצר אך ורק בשנות השמונים כאשר הראיה האישית היא הגוברת על החברה.

חנות קטנה ומטריפה / פרנק אוז (1986) – עיבוד מוזיקלי לסרט האימה משנת 1960. סימור (ריק מורניס) ואודרי (אלן גרין) עובדים בחנות פרחים של מושניק (וינסנט גרדיה). יום אחד מגלה סימור שפרח שקנה גדל בעזרת דם

אנושי והופך למפלצת המאיימת על כלל האנושות, אך מנוצחת ע"י סימור בדו קרב אימתני. שוב סרט הצוחק על הוואי האמריקאי ושאיפות החיים של הפרבר מול העיר המרושעת. החלום האמריקאי של סימור להיות מפורסם מתרחש אחרי שכרת ברית עם הצמח הטורף. הסרט מאופיין בציניות מרובה, ואכזריות. הסרט בעיבודו הוא מעין פילם נאר עדכני שהדמויות

שרות בו. כאשר הדמויות מתחילות לשיר יש הבנה כי הקהל לא מאמין לרומנטיות כמו במיזיקל הקלאסיים ולכן הבימוי משתף פעולה והשירים הם שירים ציניים ומרושעים והקהל משתתף במבט המרוחק והניסיון לגחך את הכל הדמויות. אף אחת מהדמויות אינה מודל לחיקוי להפך כמו באחים בלוז הם האנשים שאינם רוצים להיות אך הסרט מאפשר לנו להתקרב אליהם וע"י הכנסת שירים אנו יכולים גם לצחוק עליהם מה שכיום מתפרש כדבר שאיננו "פוליטיקלי קורקט".

תולדות המיזיקל

נכתב ונערך ע"י YONTY

שנות התשעים

הסרטים מביטים לאחור לסרטים שבנו את ז'אנר המיזיקל ומשתמשים בידע התרבותי של הצופה לבניית יצירה חדשנית ומקורית במסריה ובשימושה במנגינות מוכרות.

בסרטים משתמשים בימאים בשירים מוכרים כדי לצור מסר חדש

וקונטציות עכשיות לאותם שירים מוכרים. היוצרים בוחרים בז'אנר המיזיקל בידעה כי הצופים יקבלו את הריקודים והשירה באהבה ולא בציניות כמו בשנות השבעים ושמונים. הקהל שבה לראות מצפה לתפאורות ענק לשירים ולסיפור מלודרמטי לא הגיוני. הבמאים משתעשעים בעניין ויוצרים סרטים מרגשים עם קריצה אמנם הם לא ציניים ברמה של היוצרים משנות השמונים אבל קיימת קריצה שהכל אשליה ושלא נחשוב לרגע שזהו עולם פנטסטי שקיים באמת.

כולם אומרים אני אוהב אותך / וודי אלן (1996) – סיפורה של משפחה ניו יורקית

העוברת אהבות ואכזבות במשך שנה מחג מולד אחד לבא אחריו, עד שהכל בא על מקומו בשלום.

וודי אלן לקח סיפור בסיסי על משפחה והפך אותו למחזמר על בסיס שירים משנות החמישים שהוא אוהב. בכל קטע רגשי הדמויות מתחילות לשיר, שלא כמו מיזיקל רגיל

הצופה מביט בגיחוך ובקריצה שעושה אלן בז'אנר.

רוקדת בחשיכה / לארס פון טרייר (2000) – סיפורה המרגש של מהגרת צ'כית אשר מאבדת

את ראייתה ומואשמת ברצח שלא בצעה. הסרט מדבר על התרבות האמריקאית אך צולם בדנמרק. הסרט מחאתי ומראה צד אמריקאי שהאמריקאים אינם רוצים לראות. ואכן הצלחתו של הסרט הייתה באיחופה. הסרט שונה מכל הסרטים מכיוון שהוא ניסיון של הבמאי לארס פון טרייר לבקר את ארה"ב דרך הז'אנר האמריקאי ביותר – המיזיקל. לכן הוא משתמש בשירים מתוך

"צלילי המוזיקה" שכאמור היה על אוסטריה והכוונה לארה"ב. פון טרייר מלהק את גואל גריי מי שכיכב כמנחה של הקברט בקברט ומשתמש בכך להראות את עליבותם של החיים האמריקאים.

אל תשטו באהבה / קנת' בראנה (2000) – עיבוד

מוזיקאלי מחזהו של שייקספיר. מלך נוורה (אלסנדרו ניוולה) גוזר על עצמו ושני חבריו, התנזחות מנשים כדי להתעמק בלימודיו, אולם ביקורה של בת מלך צרפת (אלישיה סילברסטון) משנה את תוכניותיו. קנת' בראנה לוקח את "אין כמו עסקי השעשועים" מתוך הסרט בעל אותו שם משנת 1954 והופך אותו למופע של הליצן בשייקספיר,

הוא מטבל המון מרכיבים תרבותיים ליצירה אחת שלו.

מולאן רוז' / באז לורמן (2001) – סיפור אהבתם הבלתי אפשרית של כריסטיאן

המחזאי הבריטי הצעיר (איאן מקרגור) וסטין הקורטיזונה (ניקול קידמן) ברקע של פריז שנת 1900 במועדון המולאן רוז'. באז לורמן לוקח שירים משנות השמונים, שיר מצלילי המוזיקה ובונה סיפור אהבה מיתי בתלבושת פוסטמודרניסטית של ערבוב ז'אנרים שונים בסרט דרך שימוש בפסקול עשיר בשירים מגוונים ושונים.

